

بازکاوی تعاملات اجتماعی سبط اکبر علیه السلام

مجتبی انصاری مقدم^۱

^۱ دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشگاه میبد، پژوهشگر و مدرس دانشگاه (نویسنده مسئول)

چکیده

تعامل اجتماعی از مهمترین علل بقای انسانی به شمار می‌رود؛ دین مبین اسلام برای تمام ابعاد انسانی به خصوص تعاملات اجتماعی اهتمام ویژه‌ای ورزیده است، بدون شک هیچ دینی در میان ادیان به اندازه اسلام؛ احکام، قوانین و نگاه خاصی به بعد اجتماعی حیات انسانی نداشته است. اکثریت آیات قرآن کریم به نحوه کنش جمعی انسان‌ها اشاره دارند، ائمه اطهار علیهم السلام هم در ابعاد مختلف علمی و عملی به این مهم پرداختند. بدین اهمیت پژوهش حاضر با روشی توصیفی-تحلیلی به واکاوی تعاملات اجتماعی سبط اکبر حضرت امام حسن مجتبی علیه السلام می‌پردازد. یافته‌های پژوهش حاصل آن است که امام حسن مجتبی علیه السلام در تعامل با دیگران تلاش فراوانی را در ابعاد علمی و عملی نموده‌اند، ایشان مصداق عملی آیات قرآن بوده‌اند، ایشان آنچه که خداوند متعال در قرآن به صورت نظری اشاره نموده است را به صورت عملی در زندگانی خویش پیاده کرده‌اند. از مصادیق عملی تعاملات اجتماعی ایشان می‌توان به «گذشت، انفاق، نهی از مدح، پرهیز از بدی، خوش برخوردی، آموزش وضوء، پاسخ نیکی، تواضع، عفو قاتل، شجاعت، صبر، خوش کلامی، صداقت، روش دوست یابی و غیره» اشاره نمود. نتیجه آنکه دین مبین اسلام به تعامل اجتماعی اهتمام فوق العاده‌ای دارد و برای مشاهده عینی نحوه به کاری گیری این تعاملات باید به زندگانی ائمه اطهار علیهم السلام مراجعه نمود.

واژه‌های کلیدی: تعامل اجتماعی، رفتار اجتماعی، سیره، سبط اکبر، امام حسن علیه السلام